

Kemiönsaaren Ejskärin, Långholmenin ja Lökhölménin putkilokasvikartoitukset

CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

Päivi Leikas

Kuva: Päivi Leikas

JOHDANTO JA MENETELMÄT

Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

Kartoitusten tavoitteena ja tarkoituksena on selvittää Saaristomeren Natura-alueella Kemiönsaarella Ejskärin, Långholmenin ja Lökhölmönen Ejskärin luonnonsuojelualueiden putkilokasvilajistoa ja luonnonhoidon tarpeita Kemiönsaarella.

Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään Saaristomeren Natura2000-alueen ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa sekä toteutuksessa Kemiönsaarella.”

Tämä työkohdetasoinen toimenpidesuunnitelma on laadittu CoastNet-LIFE-hankkeessa EU-komission LIFE-rahoituksen tuella. Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Kartoituskohteet ja -menetelmät

Kartoitukset on tehty Kemiönsaaren Långholmenin, Lökhölmönen ja Ejskärin saarten luonnonsuojelualueilla. Kartoitusajankohdat:

- Lökhölmönen, 16.-17.6.2021, Päivi Leikas.
- Långholmen, 17.-19.9.2019, 10-11.10.2019, Päivi Leikas. 3.10.2022 Långholmen Philippe Parisot ja Joose Lassila. Lajihavainto on kirjattu mukaan myös Pipsa Kauniston raportista (12.8.2016).
- Ejskär 5-8.8.2019 ja 20-21.8.2019, Päivi Leikas.

Luonnonsuojelualueet on tarkasteltu jalkaisin, ja lajihavainnot on kirjattu ylös. Kustannustehokkuuden parantamiseksi Päivi Leikas selvitti kasvilajistoa kohteiden luontotyyppi-inventointien ja luonnonhoitosuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Lisäksi Långholmenille tehtiin erillinen kartoituskäynti.

TULOKSET

Lajihavainnot

Vaarantuneista lajeista metsäomenapuita kasvaa yksittäin Lökhölmönessä ja Långholmenissa. Niille on haittaa lähipuiden varjostuksesta. Vaarantuneeksi luokiteltu laji keltamatara ja silmällä pidettävä laji ketoneilikka hyötyvät avoimen alueen lisääntymisestä. Ketoneilikka kasvaa esim. Ejskärissä umpeen kasvaneella pienellä laikulla. Avointen ja puoliavointen alueiden umpeenkasvu heikentää niin vaarantuneiden, silmällä pidettävien, kuten myös perinnebiotoopille huomionarvoisten lajien elinolosuhteita.

Taulukko 1. Ejskär, kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsaus
<i>Dianthus deltoides</i>	ketoneilikka	NT		niukka
<i>Galium verum</i>	keltamatara	VU		kohtalainen
<i>Geranium sanguineum</i>	verikurjenpolvi		x *)	niukka
<i>Thymus serpyllum</i>	kangasajuruoho		x *)	hyvin niukka

Taulukko 2. Lökholmen, kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsas
<i>Galium verum</i>	keltamatara	VU		niukka
<i>Geranium sanguineum</i>	verikurjenpolvi		x *)	niukka
<i>Filipendula vulgaris</i>	sikoangervo		x *)	niukka
<i>Malus sylvestris</i>	metsäomenapuu	VU		yksittäisiä
<i>Pimpinella saxifraga</i>	pukinjuuri		x *)	niukka

Taulukko 3. Långholmen, kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsas
<i>Dianthus deltoides</i>	ketoneilikka	NT		niukka
<i>Filipendula vulgaris</i>	sikoangervo		x *)	niukka
<i>Galium verum</i>	keltamatara	VU		kohtalainen
<i>Lotus corniculatus</i>	keltamaite		x *)	niukka
<i>Malus sylvestris</i>	metsäomenapuu	VU		yksittäisiä
<i>Plantago lanceolata</i>	heinäratamo		x *)	niukka
<i>Saxifraga granulata</i>	papelorikko	NT		niukka
<i>Thymus serpyllum</i>	kangasajuruoho		x *)	hyvin niukka

CR= äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä ja RT=alueellisesti uhanalainen

*) X = huomionarvoinen laji perinnebiotoopilla

Taulukossa 1-3 listatut uhanalaiset, silmällä pidettävät tai perinnebiotooppien huomionarvoiset kasvilajit ovat hyötäneet saarten perinteisestä maankäytöstä eli laidunnuksesta.

HOITO- YM. SUOSITUKSET

- Lajien menestymistä haittaa puuston sekä pensaskerroksen umpeenkasvu ja paikoin kenttäkerroksen rehevöityminen.
- Kunnostusraivauksessa on tärkeää vähentää sekä runsastuneen katajan määrää että umpeenkasvaneilta niityiltä ja hakamailta puuston määrää.
- Metsäomenapuulle tulee avata kasvutilaa, mikäli lähipuut varjostavat niitä.
- Kangasajuruohokasvustojen lähialuetta avataan, jos mahdollista, jotta mahdollistuu kangasajuruohon leviäminen. Katajan raivaamisen lisäksi kivennäismaan pintakerrosta tulee rikkoa, jotta kangasajuruohon siemenet saavat hyvän itämisalustan.
- Umpeenkasvaneiden alueiden hoitotoimilla on kiire.
- Laidunnus kunnostusraivauksen jälkeen on eduksi avoimilla ja puoliavoimilla kasvupaikoilla kasvavien lajien elinolosuhteiden säilymiseen ja mahdollistaa myös kyseisten lajien leviämisen läheisille uusille kasvupaikoille.